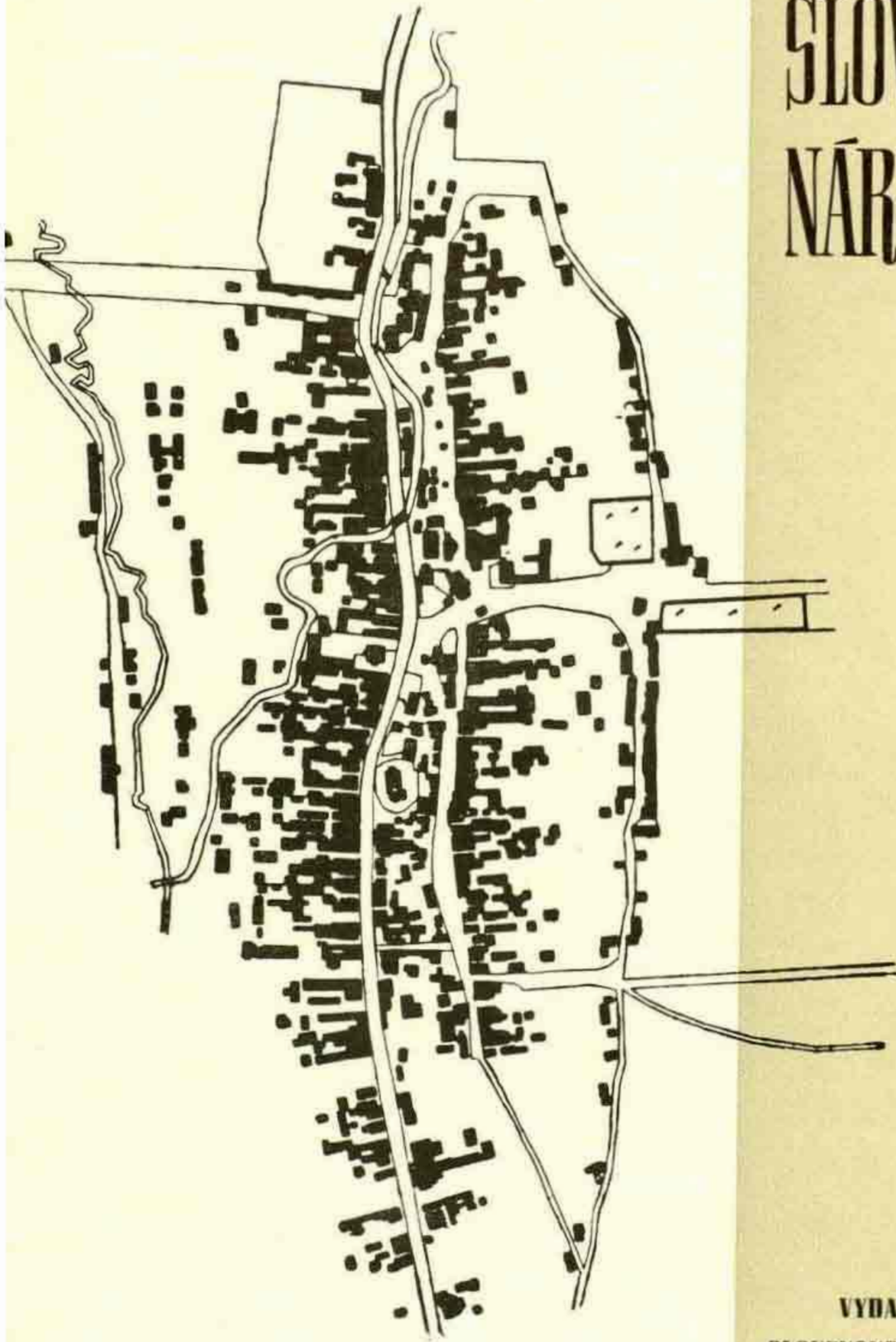

SLOVENSKÝ NÁRODOPIŠ

4

XIV

VYDAVATELSTVO
SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED
BRATISLAVA 1966

V prezentovanom čísle Slovenského národopisu sú online sprístupnené iba publikácie pracovníkov Ústavu etnológie SAV (v obsahu farebne odlišené).

Ostatné práce, na ktoré ÚEt SAV nemá licenčné zmluvy, sú vynechané.

Slovenský národopis je evidovaný v nasledujúcich databázach

www.ebsco.com

www.cejsh.icm.edu.pl

www.ceeol.de

www.mla.org

www.ulrichsweb.com

www.willingspress.com

Impaktovaná databáza European Science Foundation (ESF)
European Reference Index for the Humanities (ERIH): www.esf.org

OBSAH

Ján Mjartan, Za prof. dr. Andrejom Melicherčíkom — — — — —	501
Milada Kubová, Bibliografia prác prof. dr. A. Melicherčika — — — — —	503
Božena Filová, Filozoficko-metodologický seminár o vplyve industrializácie na súčasnú ľudovú kultúru — — — — —	506
Adam Pranda, K otázke vzniku oblastí ľudovej kultúry na Slovensku — — — — —	511
Andrej Melicherčík, Tradičné a netradičné v ľudovej kultúre — — — — —	563
Milan Leščák, Príspevok k metodike terénneho výskumu súčasného stavu folklóru — — — — —	570
Viera Gašparíková, Rozklad alebo krivolaký vývoj ľudových rozprávok? — — — — —	579
Ľubica Droppová, K problematike národopisného výskumu súčasnosti — — — — —	594
Soňa Burlasová, K niektorým otázkam súčasnej piesňovej tvorby — — — — —	601
Michal Markuš, Vplyv industrializácie na ľudovú kultúru v okolí Košíc — — — — —	605
Anna Kostková, Adaptácia robotníkov v priemysle pochádzajúcich z poľnohospodárskeho prostredia — — — — —	616
Soňa Kováčevičová, Zmeny sídelných typov, centier a dominant dedín na Slovensku v posledných desaťročiach — — — — —	620
Ján Mjartan, Profesor Ján E. Koula 70-ročný — — — — —	650

BIBLIOGRAFIA

Milada Kubová, Bibliografia slovenskej etnografie a folkloristiky za rok 1964 — —	651
Obsah 14. ročníka — — — — —	662

СОДЕРЖАНИЕ

Ян Мьяртан, В память проф. д-ра Андрея Мелихерчика — — — — —	501
Миллада Кубова, Библиография работ проф. д-ра А. Мелихерчика — — — — —	503
Боžена Филова, Философско-методологический семинар Института этнографии Словацкой академии наук, о влиянии индустриализации и о современной народной культуре — — — — —	506
Адам Пранда, К вопросу возникновения области народной культуры в Словакии — — — — —	511
Андрей Мелихерчик, Традиционное и нетрадиционное в народной культуре — — — — —	563
Милан Леšчак, Заметки по методике местных исследований настоящего положения фольклора — — — — —	570
Вера Гаšпарикова, Разложение или же неправильное развитие народных сказок? — — — — —	579
Любича Дроппова, К проблематике этнографических исследований современности — — — — —	594
Соња Бурласова, К некоторым вопросам современного песенного творчества — — — — —	601
Михал Маркуш, Влияние индустриализации на народную культуру — — — — —	605
Анна Косткова, Приспособляемость рабочих в промышленности, происходящих из сельскохозяйственной среды — — — — —	616
Соња Ковачевичова, Перемена типа доселков, центров и доминантов деревень в Словакии в последних десятилетиях — — — — —	620
Ян Мьяртан, Юбилей проф. Яна Э. Коулу — — — — —	650

БИБЛИОГРАФИЯ

Миллада Кубова, Библиография словацкой этнографии и фольклористики за 1964 г. — — — — —	651
Содержание 14-го тома — — — — —	662

INHALT

Ján Mjartan, Prof. Dr. Andrej Melicherčík ist gestorben — — — — —	501
Milada Kubová, Bibliographie der Arbeiten des Prof. Dr. A. Melicherčík — — — — —	503
Božena Filová, Philosophisch-methodologischer Seminar über den Industrialisierungseinfluss und über die zeitgenössische Volkskultur — — — — —	506
Adam Pranda, Zur Frage der Entstehung der Volkskulturgebiete in der Slowakei — — — — —	511
Andrej Melicherčík, Das Traditionelle und Nichttraditionelle in der Volkskultur — — — — —	563
Milan Leščák, Beitrag zur Methodik der Terrainforschung des gegenwärtigen Folklorestandes — — — — —	570
Viera Gašparíková, Zerfall oder krummlinige Entwicklung der Volkserzählungen? — — — — —	579
Ľubica Droppová, Zur Problematik der ethnographischen Forschung der Gegenwart — — — — —	594

Na 1. strane obálky: Sídelný pôdorys obce Strba. Z knihy J. Kuhna, Architektúra na Slovensku do polovice 19. stor., Bratislava 1958.

K PROBLEMATIKE NÁRODOPISNÉHO VÝSKUMU SÚČASNOSTI*

ZUR PROBLEMATIK DER ETHNOGRAPHISCHEN FORSCHUNG DER GEGENWART

EUBICA DROPOVÁ
Národopisný ústav SAV Bratislava

Výskum súčasnosti stavia pred etnografiu a folkloristiku mnohé problémy, ktoré sa týkajú náplne a cieľov bádania, aj základných výskumných metód a pracovných postupov. Národopisný výskum súčasnosti sa podľa nášho názoru uberá dvoma smermi:

1. je to hľadanie kvalitatívne nových prvkov v ľudovej kultúre, vznik ktorých bol podmienený zmenenými historickými podmienkami (napr. družstevné piesne),

2. skúmanie súčasného stavu určitej oblasti ľudovej kultúry v celej jej šírke.

Dalej sa mienime zaoberať najmä druhým smerom výskumu súčasnosti, pretože sa týka vari všetkých oblastí ľudovej kultúry a nastoľuje najviac metodologických problémov.

Národopis je historická vedná disciplína, teda jej základným cieľom je poznávanie zákonitostí vývoja určitého javu v živote a kultúre slovenského ľudu. Pri konkrétnej snahe o zachytenie súčasnej fázy tohto vývoja v živote ľudu sa nám však ukázalo, že zaužívaný spôsob, pri ktorom sa historický výskum „dotiahne do súčasnosti“, zachytí súčasnosť nielen nedostatočne, ale aj skreslene. Táto metóda je totiž schopná sledovať vývoj a vývojové tendencie žánrov v minulosti, prípadne kombinovaná s metódou porovnávacou prináša poznatky o vzťahoch medzi žánrami alebo o vzťahoch interetnických v rámci jedného žánru. Nemôže však zachytiť momentálny stav vývoja určitej kultúrnej oblasti, vzájomný pomer jednotlivých žánrov a druhov, ich miesto a funkciu v rámci kultúrnej oblasti i v rámci celej kultúry národa v súčasnosti.

Nedostatočnosť doteraz zaužívaných pracovných metód pre výskum súčasnosti sa prejavuje najmä tam, kde je podstata národopisného bádania: v metódach terénneho výskumu a v systéme hodnotenia získaného materiálu.

1. K metódam výskumu súčasného stavu ľudovej kultúry

Dodnes je základným princípom národopisného výskumu v teréne hľboký výskum vybraných jedincov, od ktorých získavame kvalitatívne nové poznatky a zámerne vyhľadávame čo najstaršie prejavy života a kultúry ľudu. Táto výskumná metóda bola opodstatnená pri výskume tradičnej dediny, ktorá bola hospodársky aj kultúrne pomerne uzavretým celkom. Okrem toho

* Prednesené na filozoficko-metodologickom seminári NÚ SAV *O vplyve industrializácie na ľudovú kultúru* 8. III. 1966 v Smoleniciach.

sledovanie minulých fáz vývoja ľudovej kultúry prakticky neumožňovalo brať do úvahy všetky faktory, ktoré na ňu vplývali, a pomerná objektivita pri hodnotení terénneho materiálu sa zaručovala konfrontáciou s historickými prameňmi a archívnym materiálom.

Pri výskume mesta sa už takáto pomerne malá skupina informátorov ukázala nedostatočnou. Spoločenstvá v meste sú hospodársky i spoločensky nejednotné a mnohotvárne, takže tradične vyberaná vzorka informátorov ich nedokáže zodpovedajúco reprezentovať, okrem toho neodráža mnohé faktory, ktoré na spoločenstvá v meste pôsobia.¹

Dalšie nevýhody tejto bádateľskej metódy vidíme pri výskume folklórneho materiálu, kde sú ešte stále, vedome či podvedome, rozhodujúce subjektívne estetické kritériá. Folklórny prejav už pri základnom zbere prejde trojakým výberom:

a) informátor podáva predovšetkým tie piesne, rozprávky atď., ktoré on sám považuje za najkrajšie a najpôsobivejšie,

b) bádateľ zameraný na výskum tradičných foriem usmerňuje informátora vyhľadávať čo možno najstaršie formy ľudovej tradície a folklóru,

c) bádateľ pri zbere i hodnotení materiálu často dáva prednosť tým materiálom, ktoré naňho najviac esteticky pôsobia. Pritom často možno badať rozpor estetických kritérií nositeľov a zberateľov folklórnych prejavov, ktorý sa často riešil jednostranne tým, že sa estetické kritériá nositeľov len spomenuli alebo sa vôbec nebrali do úvahy.

Dalším nedostatkom tradičných metód v slovenskej folkloristike bolo, že sa skúmali jednotlivé folklórne prejavy izolovane (hoci v ľudovej tradícii už takto nežijú mnoho desaťročí). Vzájomné vzťahy sa hľadali obyčajne až v poslednej fáze výskumu, pri hodnotení, ale nebrali sa do úvahy pri zbere materiálu a výskumnej práci v teréne.

Tradičné metódy zostanú aj naďalej základnými pre etnografiu a folkloristiku. Myslíme si však, že pre výskum súčasnosti a snáď aj nedávnej minulosti je potrebné doplniť ich metódami poskytujúcimi na základe hlbšieho rozboru väčšiu kvantitu údajov, ktoré budú reprezentovať čo najväčší počet vplývajúcich faktorov, umožnia sledovať viaceré vzťahy a vytvárať kombinácie, a zaručia tak objektivnosť bádateľskej práce.

Výskum dnešného stavu vývoja ľudovej kultúry nás priamo núti použiť kvantitatívne metódy práce. Bádateľ je súčasníkom určitej fázy vývoja ľudovej kultúry, preto môže zistiť čo najviac informácií a ich vzájomných súvislostí, na základe toho určiť špecifikum danej fázy vývoja určitej kultúrnej oblasti, alebo opakovaním výskumov v určitých časových intervaloch určiť vývojové línie tejto kultúrnej oblasti.

Národopisná veda len zriedka používala kvantitatívny rozbor údajov a nemá vypracované metódy tohto druhu. Myslíme, že je preto správne obrátiť sa na prí-

¹ K. Fojtík, *Problémy a metódy národopisného výskumu priemyslového mesta a oblasti*, Slovenský národopis 1965, č. 4, 427—428.

buzné disciplíny a použiť ako pomocné niektoré z ich pracovných metód. V našom prípade takouto vedeckou disciplínou je sociológia.

Sociológia aj etnografia majú spoločný jeden zo základných systémov práce, ktorý spočíva v metóde reprezentatívnych výskumov. Ibaže národopis sa, ako sme už spomínali, zameriava na výskum vynikajúcich reprezentantov jednotlivcov, kým sociológia skúma tzv. reprezentatívny súbor informátorov, štruktúrne totožný s celkom, ktorý reprezentuje.²

Pokúsili sme sa aplikovať túto metódu pri výskumoch piesní v oblasti Banskej Štiavnice³, ktorá bola v minulosti hospodársky, správne aj kultúrne pomerne uzavretým celkom, ktorý donedávna spájala so svetom len uzokokoľajná železnica, povestná „Anča“.⁴ Je to oblasť s prevažujúcou kultúrou robotníckou mestského a prímestského typu.

Už pri počiatkových výskumoch v tejto oblasti bolo jasné, že ľudové piesne tu nemajú takú funkciu a význam ako v niektorých iných oblastiach Slovenska, že dokonca aj v minulosti boli veľmi obľúbené rôzne tanečné piesne a šlágre, že terajšia zásoba ľudových piesní sa, často aj u starších ľudí, zužuje na okruh tzv. piesní znárodnených typu *Prídi, Janík, premilený* alebo *Sadla muška na konárik* a pod. Dosiaľ zaužívaný výskum podľa jednotlivých piesňových skupín, spevných príležitostí, vynikajúcich spevákov a pod. túto situáciu odráža len nedostatočne. Bolo potrebné zachytiť pokiaľ možno celú súčasnú piesňovú kultúru tejto oblasti v jej priemere, teda vzťah a pomer jednotlivých piesňových skupín k sebe navzájom, ako tento pomer vyzerá v jednotlivých vekových kategóriách, či naň vplýva zamestnanie a pod. Teda materiál nám ukázal novú výskumnú problematiku (no pritom sa nezmenil objekt výskumu), nový pohľad a nové výskumné metódy.

Základom výskumu piesňovej kultúry v oblasti Banskej Štiavnice bol čo najširší zber materiálu, pričom sme sa usilovali zbierať piesňový materiál v celej jeho šírke, bez uprednostňovania niektorých piesňových skupín.⁵ K tomu pristúpila problematika ďalšia, a to výskum spevnosti a spevného vkusu. Rozpíšeme sa o tom trochu širšie, pretože, podľa nášho názoru, tvoria tieto problémy základ výskumu súčasného stavu piesňovej kultúry. Pritom pod pojmom *spevný vkus* rozumieme obľubu, vedomé či podvedomé uprednostňovanie jednotlivých piesní alebo piesňových skupín pred druhými.

Základom *spevnosti* je celková zásoba piesní u jednotlivcov alebo skupín, pričom pod *spevnosťou* rozumieme pomer medzi aktívnym spevom a pasívnou znalosťou piesní. Podľa toho, čo prevažuje, môžeme hovoriť o *spevnosti* a *aktívnej* alebo *pasívnej*.⁶ Problematika spevnosti a spevného vkusu si vyžadovala netradičný prístup k materiálu a my sme si zvolili už uvedenú me-

² S. Szotkiewicz, *Sociologický výskum*, Bratislava 1964, 54.

³ Myslíme tým užšiu oblasť, do ktorej patria okrem Banskej Štiavnice jej bývalé predmestia: Banská Belá, Podsitnianska, Banky, Štiavnické Bane a Hodruša.

⁴ Trať mládeže bola dokončená len 28. októbra 1949.

⁵ Tento prístup k materiálu nie je nový, už dávno sa ho s úspechom pridrža najmä moderná česká folkloristika počnúc B. Václavkom.

⁶ Snažili sme sa to definovať preto, lebo si myslíme, že postupne bude nevyhnutné zjednotiť nepresnú a nejednotnú terminológiu vo folkloristike a etnografii.

tódu prostredníctvom reprezentatívneho súboru, a to na základe tzv. p r o p o r c i o n á l n e h o v ý b e r u.⁷

Pre oblasť Banskej Štiavnice sme si určili vzorku 500 informátorov, z čoho nám potom po vynechaní niektorých nesprávne a neúplne vyplnených dotazníkov ostalo 450: 300 pre vlastnú Banskú Štiavnicu, 100 pre Banskú Belú a 50 pre Štiavnicke Pane (predmestia).

Proporcionálny výber sme robili na základe sčítania ľudu z r. 1961, pretože iné údaje boli celkom nedostupné. Malo to hlavne dve veľké nevýhody: 1. výskum sme robili v rokoch 1963—1964, teda od roku 1961 nastali už mnohé zmeny, ktoré sme my nemohli zachytiť, 2. mohli sme brať do úvahy len za- mestnanie, vek, pohlavie, školské vzdelanie a bydlisko. Iné údaje sčítanie ľudu neposkytuje.

Ďalším konkrétnym problémom bolo zostavenie dotazníka. Na základe prieskumov sme vypracovali dotazník, odpovede naň však nebolo možné zodpovedajúco kvantitatívne spracovať. Literatúra rozoberá skôr teoretické problémy, ale nedáva návod. V tom nám veľmi pomohol dr. Karbusický, keď nám r. 1962 ukázal svoj dotazník na výskum súčasnej hudobnosti a s jeho vedomím a dovo- lením sme potom použili jeho systém odpovedí (kladná, neurčitá a záporná), ktoré bolo možné kvantitatívne spracovať. Taktiež sme náš pôvodný dotazník, ktorý sa týkal piesní a možností vplyvu technicky reprodukovanej hudby, do- plnili dotazmi o obľube rôznych hudobných žánrov predovšetkým preto, že je to moment skutočne zaujímavý, a tiež preto, aby bolo možné porovnať vzá- jomné výsledky výskumu. Základom však boli otázky, týkajúce sa piesní, a tie sme samozrejme zostavovali na základe prieskumov v oblasti Banskej Štiavnice. Dotazník sa netýka piesňových skupín, ktoré dnes už v tejto oblasti nežijú, hoci v minulosti zohrávali významnú úlohu (piesne nábožné, najmä vianočné, ba- nícke študentské piesne, robotnícke revolučné piesne).

Dotazník sa skladá z troch častí: 1. osobné údaje (základné znaky, podľa ktorých sa robil proporcionálny výber), 2. dotazy na obľubu jednotlivých druhov piesní, 3. dotazy, ktoré sa týkajú možností ovplyvnenia spevného vkusu tech- nicky reprodukovanou hudbou, činnosťou v súboroch, chodením na tanečné zábavy a pod.

Zaradili sme aj dopyt na najmilšiu ľudovú pieseň, aby sa objasnilo, čo všetko sa dnes myslí pod pojmom „ľudová pieseň“, a tiež otázku o najobľúbenejšej piesni všeobecne, aby sme zistili, z ktorej skupiny piesní sa grupujú najčastejšie spievané piesne.

Výskum sme väčšinou robili osobne (okrem 100 kusov dotazníkov, ktoré podľa našich inštrukcií vyplnil v Banskej Belej dopisovateľ Slovenskej národopisnej spoločnosti F. Černaj.)⁸ Výskum sa konal: 1. formou osobného rozhovoru na štandardizované otázky dotazníka, 2. v sídliskách v Banskej Štiavnici a Banskej Belej, kde bolo možné zhromaždiť viac susediacich rodín, formou hromadného rozhovoru, 3. na školách pomocou ankety, kde žiaci sami vyplnili dotazníky.

⁷ S. Szóstkiéwicz, c. d., 61.

⁸ Uložené v archíve SNS pod č. V 299/65-302/65.

Tieto získané údaje sme previedli na dierne štítky a umožnili sme tým ďalšie vedecké spracovanie a hodnotenie materiálu.

2. Hodnotenie získaného materiálu

V slovenskom národopise podnes prevládajú metódy práce, ktoré spočívajú predovšetkým v obsahovej analýze získaného materiálu. Tomuto zameraniu sú podriadené a z neho vyplývajú všetky čiastkové metódy a pracovné postupy nielen pri skúmaní ľudovej kultúry hmotnej, ale aj kultúry duchovnej a folklórneho materiálu. Pri výskume súčasného stavu určitého javu ľudovej kultúry nie je kvalitatívne hodnotenie možné bez najužšieho spojenia s kvantitatívnym, ktoré jedine môže objektívne a kriticky zhodnotiť výskumný materiál a poskytnúť podklady pre vedecké závery.

Pre tento účel sa nám zdalo najvhodnejšie použitie metód variačnej štatistiky, ktoré s úspechom používajú viaceré vedecké disciplíny.⁹ Bola to práca síce v podstate mechanická, ale zato veľmi zdĺhavá a pracná, no umožnilo nám získanie najrôznejších údajov v absolútnych číslach i percentách, a tiež zistenie najrôznejších vzťahov medzi nimi, napr.:

1. obľuba jednotlivých druhov piesní u mužov a žien,
2. obľuba jednotlivých druhov piesní v rôznych vekových kategóriách,
3. vplyv zamestnania na spevný vkus,
4. vplyv vzdelania na spevný vkus,
5. obľuba jednotlivých žánrov všeobecne,
6. vplyv technicky reprodukovanej hudby na spevný vkus:
 - a) rozhlas,
 - b) televízia,
 - c) gramoplatne,
 - d) magnetofónové nahrávky,
 - e) film a divadlo,
7. pôsobenie aktívnej účasti v súboroch na spevný vkus,
8. vplyv tanečných zábav na spevný vkus.

Nebudeme tu ďalej hovoriť o výsledkoch tohto výskumu. V našom diskusnom príspevku sme sa chceli zamerať predovšetkým na metódy výskumu súčasnosti, pretože ich okrem určenia cieľov a náplne výskumu súčasnosti považujeme za najväčší problém tohto výskumu.

Spracovanie dotazníkových údajov a závery, ktoré z toho vyplynú, nemožno považovať za cieľ výskumu, skôr za prostriedok na overenie hypotéz, ktoré sme si postavili po počiatočných prieskumoch, a za prostriedok pre získanie podkladov pre obsahovú analýzu. Zároveň takýto výskum upozorňuje na celý rad problémov, ktoré je potrebné riešiť. V našej téme napr.:

1. charakter robotníckej piesňovej kultúry,
2. komunikatívnosť piesní pomocou technických prostriedkov,

⁹ L. Strnad, *Použití základních metod variační statistiky v sociologických výzkumech práce*. Zprávy Čs. společnosti sociologické při ČSAV, 1966, č. 7, 24 n.

3. problém aktívnych a pasívnych nositeľov piesní,
4. miesto ľudovej piesne v piesňovej kultúre robotníckej oblasti,
5. ubúdanie spevných príležitostí,
6. klesajúca tendencia aktívneho spevu (najmä u strednej generácie),
7. obmedzenie spevných príležitostí v súčasnosti atď.

Na riešenie spomínaných a mnohých ďalších problémov nie je však možný statický, jednorazový výskum. Treba ho v určitých časových intervaloch opakovať, aby sa zachytili vývojové tendencie javov.

Okrem toho si myslíme, že súčasnosť v národopise a folkloristike nemôže byť odtrhnutá od histórie javov, že nestačí len zistiť súčasný stav, ale treba hľadať aj jeho korene. A v tom je snáď práve špecifikum národopisu v pomere k sociológii a iným vedným disciplinám, že výskum súčasnosti nie je možný bez predchádzajúceho historického výskumu, ktorý pomôže vysvetliť výsledky kvantitatívneho spracovania získaných údajov.

Použitie niektorých metód sociológie a štatistiky je pre národopisný výskum súčasnosti nevyhnutnosťou. Nemožno predsa pociťovať odpor k sociologickým metódam len preto, že sú sociologické. Už dávno a s úspechom nám pomáha archeológia, história, metódy literárnej vedy atď. Nemyslíme, že sociológia je východiskom pre národopis, nemyslíme, že by bolo treba meniť základný objekt národopisného výskumu v súčasnosti. Ale nemožno nepoužiť niektoré vyhovujúce sociologické metódy ako pomocné pre základný cieľ národopisného výskumu.

Zároveň by sme chceli ešte raz zdôrazniť, že súčasnosť je podľa nášho názoru len určitá fáza historického procesu, teda aj súčasnosť v národopise je len časť dejín ľudovej kultúry. Nové metódy práce si však vyžaduje práve preto, že sme aj my jej súčasníkmi, teda že sa na ňu môžeme bližšie a zasvätenejšie pozrieť, overiť si svoje tvrdenia exaktnými metódami práce. To pre minulosť jednoducho z technických príčin nebolo možné.

Analýza súčasných javov je preto možná len na základe poznania a rozborov historických koreňov a zároveň treba výskum súčasného stavu skúmaného javu opakovať v určitých časových intervaloch, aby bolo možné sledovať aj ďalšie jeho vývojové tendencie.

V predošlých fázach výskumu sme zistili, že pre prehĺbenie pohľadu a obohatenie tradičných metód národopisného bádania sú prínosom niektoré postupy používané v sociologickom výskume, resp. v štatistike. Ukazuje sa však, že v budúcnosti bude treba rozmyšľať i o použití výdobytkov ďalších disciplín, najmä sociálnej psychológie. Sociálna psychológia ako veda o sociálnej interakcii nám totiž umožní, ináč ako bolo dosiaľ zvykom, posudzovať problémy reči spevných prejavov, zamyslieť sa nad problémami komunikácie a komunikatívnosti jednotlivých skúmaných druhov s ohľadom na jedinca, ale najmä na problémy skupiny. Zdá sa nám, že najmä skúmanie vplyvu rodiny ako medzičlánku medzi jedincom a skupinou, skúmanie utvárania skupinových noriem, a mnohé ďalšie kategórie spomínanej disciplíny môžu prispieť k väčšej signifikantnosti národopisného bádania.

Zusammenfassung

Die Forschung der Gegenwart stellt vor die Ethnographie und Folklore viele Probleme, die vor allem die Grundforschungsmethode und die Arbeitsvorgänge betreffen. Die ethnographische Forschung der Gegenwart verläuft, unserer Ansicht nach, in zwei Richtungen: 1. im Suchen qualitativ neuer Elemente in der Volkskultur (z. B. landwirtschafts-genossenschaftliche Lieder), 2. in der Forschung des gegenwärtigen Standes eines bestimmten Zweiges der Volkskultur.

Bei der Forschung des gegenwärtigen Standes der Volkskultur halten wir für unumgänglich ausser der traditionellen Methoden der ethnographischen Forschung auch einige Methoden der Soziologie und Statistik, bzw. Sozialpsychologie als Hilfsmethoden für das Grundziel der ethnographischen Forschung zu benutzen.

Die sog. Gegenwart ist nur eine bestimmte Phase des historischen Prozesses, also auch die Gegenwart in der Ethnographie ist nur ein Teil der Volkskulturgeschichte. Die Analyse der gegenwärtigen Äusserungen ist dehalb möglich nur im Erkennen und in der Analyse der historischen Wurzeln. Zugleich ist es notwendig die Untersuchung der Gegenwart in bestimmten Zeitabständen zu wiederholen, um die weiteren Entwicklungstendenzen verfolgen zu können.

СЛОВАЦКАЯ ЭТНОГРАФИЯ

Журнал Словацкой Академии Наук

Год издания XIV, 1966, № 4

Издается четыре раза в год

Издательство Словацкой Академии Наук

Редакторы д-р Божена Филова и Вера Носáľова

Адрес редакции Братислава, Клеменсова 27

SLOWAKISCHE VOLKSKUNDE

Zeitschrift der Slowakischen Akademie der Wissenschaften

Jahrgang XIV, 1966, Nr. 4. Erscheint viermal im Jahre

Herausgegeben vom Verlag der Slowakischen Akademie der Wissenschaften

Redakteure Dr. Božena Filová und Viera Nosáľová

Redaktion Bratislava, Klemensova 27

SLOVAK ETHNOGRAPHY

Journal of the Slovak Academy of Sciences

Volume XIV, 1966, No 4.

Published quarterly by the Slovak Academy of Sciences

Managing Editors Dr. Božena Filová and Viera Nosáľová

Editor Bratislava, Klemensova 27, Czechoslovakia

L'ETHNOGRAPHIE SLOVAQUE

revue de l'Académie slovaque des sciences

Anné XIV, 1966, No. 4. Paraît quatre fois par an

Aux Editions de l'Académie slovaque des sciences

Rédacteurs: dr. Božena Filová et Viera Nosáľová

Rédaction Bratislava, Klemensova 27

SLOVENSKÝ NÁRODOPIS

Časopis Slovenskej akadémie vied

Ročník XIV, 1966, číslo 4. — Vychádza štyri razy do roka

Vydáva Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied

Hlavná redaktorka dr. Božena Filová

Výkonná redaktorka prom. hist. Viera Nosáľová

Redakčná rada: prof. dr. Rudolf Bednárik, dr. Soňa Burlasová, prom. hist. Emilia Horváthová,
dr. Soňa Kovačevičová, dr. Jaroslav Krmaňik, dr. Michal Markuš, dr. Ján Mjartan, prom.

hist., Štefan Mruškovič, doc. dr. Ján Podolák

Redaktorka časopisu Klára Vloššáková

Technická redaktorka L. Haplová

Redakcia: Bratislava, Klemensova 27

Vytlačili Tlačiarne Slovenského národného povstania, n. p., Martin

Jednotlivé číslo Kčs 13,50, celoročné predplatné Kčs 54,—

Výmer PIO 2385/49-III/2 — V-06*61374

Rozširuje Poštová novinová služba, objednávky a predplatné prijíma PNS — ústredná expedícia tlače, administrácia odbornej tlače, Gottwaldovo nám. 48, Bratislava. Možno objednať aj na každej pošte alebo u doručovateľa. Objednávky do zahraničia vyhovája PNS — ústredná expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/VII.

© by Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1966